# EVROPSKÝ PARLAMENT

*2004* *2009*

*Dokument ze zasedání*

23. 4. 2009

B6-0197/2009 }
B6-0198/2009 }
B6-0199/2009 }
B6-0200/2009 }
B6-0241/2009 }
B6-0252/2009 } RC1

# SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ,

který v souladu s čl. 115 odst. 5 jednacího řádu předkládají

– Nicole Fontaine, Esther De Lange, Charles Tannock, Laima Liucija Andrikienė a Bernd Posselt za skupinu PPE-DE
– Pasqualina Napoletano, Ana Maria Gomes a Emilio Menéndez del Valle za skupinu PSE
– Marco Cappato, Marios Matsakis, Toomas Savi a Marielle De Sarnez za skupinu ALDE
– Adam Bielan, Cristiana Muscardini, Roberta Angelilli, Mieczysław Edmund Janowski, Ewa Tomaszewska a Hanna Foltyn-Kubicka za skupinu UEN
– Raül Romeva i Rueda a Angelika Beer za skupinu Verts/ALE
– André Brie, Vittorio Agnoletto a Luisa Morgantini za skupinu GUE/NGL

a který nahrazuje návrhy usnesení předložené níže uvedenými skupinami:

– UEN (B6-0197/2009)
– PSE (B6-0198/2009)
– PPE-DE (B6-0199/2009)
– Verts/ALE (B6-0200/2009)
– GUE/NGL (B6-0241/2009)
– ALDE (B6-0252/2009),

o právech žen v Afghánistánu

**Usnesení Evropského parlamentu o právech žen v Afghánistánu**

*Evropský parlament*,

– s ohledem na svá předchozí usnesení o Afghánistánu, a zejména na usnesení ze dne 15. ledna 2009 o rozpočtové kontrole vynakládání finančních prostředků Evropské unie v Afghánistánu,

– s ohledem na společné prohlášení delegace Evropského parlamentu pro vztahy s Afghánistánem a dolní komory afghánského parlamentu Wolesi Jirgy ze dne 12. února 2009;

– s ohledem na závěrečné prohlášení Mezinárodní konference o Afghánistánu, která se konala dne 31. března 2009 v Haagu,

– s ohledem na prohlášení summitu NATO týkající se Afghánistánu, které dne 4. dubna 2009 zveřejnily hlavy států a vlád účastnící se zasedání Severoatlantické rady ve Štrasburku/Kehlu,

– s ohledem na společné prohlášení ministrů zahraničních věcí Evropské unie a Spojených států k legislativě v Afghánistánu ze dne 6. dubna 2009,

– s ohledem na čl. 115 odst. 5 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že Afghánistán je signatářem řady mezinárodních úmluv o lidských právech a základních svobodách, především Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen a Úmluvy o právech dítěte,

B. vzhledem k tomu, že afghánská ústava ze dne 4. ledna 2004 uvádí ve svém článku 22, že „občané Afghánistánu, muži i ženy, mají před zákonem rovná práva a povinnosti“, a vzhledem k tomu, že je tato ústava v souladu s mezinárodními smlouvami, které Afghánistán ratifikoval,

C. vzhledem k tomu, že afghánský zákon o rodině obsahuje od konce let 1970 určitá ustanovení, jež ženám přiznávají práva v oblasti zdraví a vzdělání, a že v současné době je tento zákon revidován za účelem jeho uvedení v soulad s ústavou z roku 2004,

D. vzhledem ke zřízení nezávislé komise pro lidská práva v červnu roku 2002 v Bonnu, jíž předsedá Sima Samar, a její úloze coby ochránkyně lidských práv,

E. vzhledem k tomu, že nový návrh zákona o osobním statusu šíitských žen, který nedávno schválily obě komory afghánského parlamentu, uvaluje na svobodu pohybu žen přísná omezení, odpírá ženám právo opustit jejich domov, pokud k tomu nemají „legitimní důvod“, nutí ženy, aby se podvolily sexuálním choutkám svých manželů, čímž legalizuje „znásilnění v manželství“, a podporuje diskriminaci žen, pokud jde o sňatek, rozvod, dědické řízení a přístup ke vzdělávání, což odporuje mezinárodním normám v oblasti lidských práv,

zejména práv žen,

F. vzhledem k tomu, že tento návrh zákona, který by se týkal přibližně 15 až 20 % obyvatel, zatím nevstoupil v platnost, neboť dosud nebyl vyhlášen v úředním věstníku vlády, ačkoli jej již podepsal prezident Afghánistánu Hámid Karzái,

G. vzhledem k tomu, že tento návrh zákona, který měl kritický ohlas jak v Afghánistánu, tak v zahraničí, byl vrácen ministerstvu spravedlnosti Afghánistánu k přezkumu, zda je znění zákona v souladu se závazky, které afghánská vláda přijala v mezinárodních dohodách o právech žen a o lidských právech obecně, a s ústavou,

H. vzhledem k tomu, že doposud neustalo násilí páchané na aktivistech, zejména těch, kteří se zastávají práv žen, a že řada z nich se stala obětí bojovníků, především z řad radikálů, včetně afghánské bojovnice za práva žen a členky rady provincie Kandahár Sitary Achakzáiové, která byla zabita poté, co opustila své bydliště, Gul Pechové a Abdula Azizy, kteří byli obviněni ze spáchání nemorálních činů, odsouzeni radou konzervativních duchovních k smrti a zabiti, a Malai Kakarové, první policistky v Kandaháru, která v tomto městě působila jako vedoucí policejního oddělení pro zločiny páchané na ženách,

I. vzhledem k tomu, že afghánský novinář Parvíz Kambakhsh byl ve věku 23 let odsouzen k smrti za šíření článku o právech žen v islámském světě, načež byl tento trest po ostrých mezinárodních protestech změněn na trest odnětí svobody na 20 let,

J. vzhledem k tomu, že i nadále pronikají na veřejnost zprávy o vyhrožování ženám činným ve veřejném životě a těm, které pracují mimo domov, a o jejich zastrašování a že tato svědectví byla potvrzena ve zprávách OSN; vzhledem k nedávným zprávám o obtížích, které znesnadňují zvyšování účasti dívek na školní docházce, proti němuž se staví radikálové a extremisté;

K. vzhledem k několika případům mladých žen, jež se dobrovolně upálily, aby tak unikly nucenému sňatku či domácímu násilí, zaznamenaným v posledních letech,

1. žádá stažení návrhu zákona týkajícího se šíitských obyvatel Afghánistánu, neboť je zjevné, že jeho znění porušuje zásadu rovnosti žen a mužů, jak ji stanoví ústava a mezinárodní úmluvy;

2. zdůrazňuje rizika spojená s přijetím legislativy, jejíž uplatňování je omezeno na určité skupiny obyvatelstva a která již ze své podstaty podporuje diskriminaci a nespravedlnost;

3. doporučuje afghánskému ministerstvu spravedlnosti, aby zrušilo všechny zákony, které zavádějí diskriminaci žen a které porušují mezinárodní úmluvy podepsané Afghánistánem;

4. je přesvědčen, že pro demokratický rozvoj země je zásadní, aby se Afghánistán zavázal dodržovat lidská práva obecně, a zejména pak práva žen, které hrají klíčovou úlohu v rozvoji země a jimž musí být umožněno uplatňovat v plném rozsahu svá základní a demokratická práva; připomíná svou podporu boji proti všem formám diskriminace, včetně diskriminace

založené na náboženství či na pohlaví;

5. připomíná, že strategický dokument Evropské unie na období 2007–2013 týkající se Afghánistánu uvádí, že rovnoprávnost žen a mužů a práva žen jsou klíčovou otázkou národní rozvojové strategie Afghánistánu;

6. oceňuje odvahu afghánských žen, které manifestovaly v Kábulu proti tomuto novému návrhu zákona, a vyjadřuje jim svou podporu; odsuzuje násilí, jehož bylo proti nim použito v průběhu těchto demonstrací, a žádá afghánské úřady, aby zajistily jejich ochranu;

7. odsuzuje vraždy aktivistů bojujících za lidská práva a za emancipaci afghánských žen, obzvláště nedávnou vraždu regionální poslankyně Sitary Achakzaiové;

8. je konsternován skutečností, že afghánský nejvyšší soud potvrdil trest dvacetiletého odnětí svobody, který byl uložen Parvízu Kambakhshovi za rouhání, a vyzývá prezidenta Karzáího, aby panu Kambakhshovi udělil milost a povolil jeho propuštění na svobodu;

9. vyzývá afghánské úřady, včetně orgánů místní samosprávy, aby přijaly veškerá opatření na ochranu žen proti sexuálně motivovanému násilí a proti veškerým dalším formám násilí zakládajícím se na pohlaví a aby pachatele takových činů postavily před soud;

10. je přesvědčen, že pokroky v oblasti rovnoprávnosti žen a mužů, jichž bylo v posledních letech dosaženo za vynaložení obrovského úsilí, by neměly být za žádných podmínek obětovány na oltář vyjednávání stran v předvolebním boji;

11. podporuje ženské kandidátky v prezidentských volbách, které se mají konat 20. srpna tohoto roku, a kromě jiných práv trvá také na plné účasti afghánských žen na rozhodovacím procesu, což by mělo zahrnovat i právo žen být voleny a nominovány na vysoké posty ve státní správě;

12. vyzývá Komisi, Radu a členské státy, aby se i nadále angažovaly v otázce zákona o osobním statusu šíitských žen a v záležitostech týkajících se jakékoli diskriminace žen a dětí, která musí být považována za nepřijatelnou a neslučitelnou s dlouhodobým závazkem mezinárodního společenství, pokud jde o podporu poskytovanou Afghánistánu v jeho úsilí o obnovu a rekonstrukci;

13. vyzývá Komisi, aby afghánskému ministerstvu pro záležitosti žen poskytla přímou podporu v oblasti financování a plánování a aby systematicky zohledňovala hledisko rovnosti pohlaví ve všech svých rozvojových politikách týkajících se Afghánistánu;

14. vybízí Rozvojový fond OSN pro ženy (UNIFEM), aby byl v těchto otázkách obzvláště bdělý;

15. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi a také vládě a parlamentu Afghánské islámské republiky a afghánské nezávislé komisi pro lidská práva.